

Posudek diplomové práce Moniky Dibelkové Syntaktické defekty v písemných pracích středoškolských studentů

Cílem předložené diplomové práce je analyzovat, charakterizovat a popsat nejčastější syntaktické defekty (nedostatky) v textech středoškolských studentů. Jedná se o velmi frekventované chyby, kterým je potřeba se ve školní výuce soustavně věnovat. Této skutečnosti si je autorka velmi dobře vědoma, a proto ve své práci jednotlivé typy nedostatků nejen popisuje, ale také ukazuje možnost, jak s nimi ve výuce pracovat. Zaměřuje se nejen na „standardní“ nepravidelnosti ve větné stavbě, ale pokouší se charakterizovat a do jisté míry i klasifikovat také ostatní chyby a nedostatky, jež jsou v písemných pracích časté, ale v mnoha případech obtížně zařaditelné. V tom je podle mého názoru jeden z největších přínosů zpracované diplomové práce.

Autorka analyzuje dva slohové útvary, a sice vypravování a úvahu. Výchozím textovým materiálem jsou písemné slohové práce studentů Gymnázia J. Š. Baara v Domažlicích. Celkem diplomantka rozebrala 60 písemných prací. Objektivitu závěrů zvyšuje podle autorky i fakt, že se jedná o studenty, kteří byli vyučováni touž vyučující (práce byly zadávány stejným způsobem).

Diplomová práce je rozdělena do dvou základních částí a řady dílčích podkapitol. Po úvodních teoretických kapitolách jsou dílčí části zaměřeny na analýzu písemných prací studentů. V úvodní kapitole nazvané Teoretická východiska se diplomantka v jednotlivých podkapitolách výborně vyrovnává s danou problematikou zpracovanou v odborné literatuře. V další část diplomové práce pak charakterizuje analyzovaný materiál. Rozsáhlý seznam odborné literatury dokazuje širší její teoretické přípravy.

Autorka si velmi pečlivě a promyšleně stanovila základní kritéria zkoumání textu. Jak už bylo řečeno, zaměřuje se jednak na tzv. nemotivované odchylky od pravidelnosti ve větné stavbě, jako jsou anakolut, zeugma, kontaminace, atrakce, apoziopse atd., jednak sleduje také jiné nedostatky, kterým je věnována menší pozornost, nejsou jednotně klasifikovány a většinou nejsou ve slohové výuce systematicky probírány. Jedná se zejména o tzv. tematické skoky, nevhodnou elipsu, nevhodnou volbu spojovacích výrazů, defektní užívání zájmen, nevhodnou parcelaci výpovědi atd.

Diplomová práce má zcela jasnou a přehlednou kompozici. Stěžejní část práce představuje kapitola obsahující podrobnou analýzu excerpovaných jevů. Materiál je pečlivě zpracován kvantitativně i kvalitativně, práce je doplněna o přehledné grafy obsahující přesnou statistiku doložených defektů v jednotlivých slohových útvarech. Každá dílčí část je uzavřena shrnutím a závěry. Autorčina zjištění jsou vždy opřena o kvalitní analytickou práci s textem a o pečlivé zpracování sebraného jazykového materiálu.

Předložená diplomová práce je zcela původní, její stylistická, formální a jazyková úroveň je velmi dobrá. Diplomantka prokázala schopnost důkladné analýzy a syntézy jazykového materiálu.

V práci se vyskytují jen některé drobné nepřesnosti (na str. 6 – před výrazem aj. nepíšeme čárku, na str. 14 – překlep ve spojení: *nemůžu autor použít*, na str. 21 není vhodná formulace: *v již zmiňovaného rozhovoru s vyučující jsme dále zjišťovali ...* . Na str. 22 bych spíše formulovala: *... jazyk je živý organismus* (nikoli *živý mechanismus*).

Tyto dílčí nepřesnosti ale nesnižují velmi dobrou úroveň práce. Cíl, jež si autorka stanovila, byl podle mého názoru beze zbytku splněn.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci k obhajobě a doporučuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Plzni 14. 8. 2021

PhDr. Jana Vaňková, vedoucí práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vaňková